ЗАТВЕРДЖЕНО
Рішенням вченої ради
НДІ інтелектуальної власності НАПрН України
23 грудня 2021 року (протокол № 13)

Голова вченої ради
_____Наталія МИРОНЕНКО

ВВЕДЕНО В ДІЮ
наказом директора НДІ інтелектуальної власності НАПрН України

28 грудня 2021 р. № 154-к-а

Директор
_____ Олександр ДОРОШЕНКО

ПОЛОЖЕННЯ
про робочу програму навчальної дисципліни в Науково-дослідному інституті інтелектуальної власності Національної академії правових наук України

м. Київ-2021

1. Загальні положення

1.1. Положення про робочу програму навчальної дисципліни в Науково-дослідному інституті інтелектуальної власності Національної академії правових наук України (далі – Положення) містить рекомендації (вимоги) щодо структури та змісту робочої програми навчальної дисципліни в Науково-дослідному інституті інтелектуальної власності Національної академії правових наук України (далі – Інститут).

Положення розроблено відповідно до Закону України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 р. №1556-VII, листа Міністерства освіти і науки України від 09.07.2018 № 1/9–434 (Рекомендацій з навчально-методичного забезпечення навчальних дисциплін у закладах вищої освіти).

1.2. Робоча програма навчальної дисципліни (РПНД) є нормативним документом Інституту, що розробляється науково-педагогічним працівником, який забезпечує спеціальність, або групою науково-педагогічних працівників відділу, для кожної навчальної дисципліни на основі освітньо-наукової програми (далі-ОНП) підготовки здобувачів ступеня доктора філософії на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти та навчального плану.

1.3. Робоча програма навчальної дисципліни розглядається та затверджується вченою радою Інституту та скріплюється печаткою Інституту.

1.4. У робочій програмі навчальної дисципліни відображається конкретний зміст навчальної дисципліни, послідовність та організаційно-методичні форми її вивчення, обсяг часу на різні види навчальної роботи, заплановані результати навчання, порядок оцінювання результатів навчання, рекомендована література (основна, допоміжна).

1.5. Паперовий примірник РПНД зберігається у центрі правового забезпечення розвитку науки і технології. Електронна версія робочої програми розміщується на сайті Інституту.

1.6. Зміни та доповнення до робочої програми навчальної дисципліни розглядаються і затверджуються вченою радою Інституту.

1.7. Термін дії робочої програми навчальної дисципліни прирівнюється до терміну дії навчального плану.

2. Структура та зміст робочої програми навчальної дисципліни

2.1. Робоча програма навчальної дисципліни передбачає наявність таких складників:

2.1.1 На **титульній сторінці** міститься інформація про заклад вищої освіти, відділ, назва навчальної дисципліни, рівень вищої освіти, галузь знань, спеціальність, (спеціалізація) (за наявності), вид дисципліни, розробник, рік розроблення та дата і номер протоколу затвердження вченою радою Інституту.

2.1.2 **Вступ.** У цьому розділі розробники розміщують анотацію до навчальної дисципліни, де зазначають актуальність, роль і значення дисципліни у підготовці здобувачів ступеня доктора філософії, її місце у структурно-логічній схемі.

2.1.3. **Опис навчальної дисципліни** повинен включати: шифр та назву спеціальності, рівень вищої освіти, рік підготовки та семестр, в якому викладається дисципліна; кількість кредитів ЄКТС; загальну кількість годин, 3 передбачених навчальним планом для вивчення дисципліни; коротку характеристику навчальної дисципліни.

2.1.4 **Мета та завдання** вивчення дисципліни зазначаються у контексті спеціальності з урахуванням вимог стандарту вищої освіти (освітньої програми). Слід вказати, які компетентності повинен набути студент в результаті вивчення навчальної дисципліни, що повинен знати, розуміти, бути здатним продемонструвати після завершення вивчення даної навчальної дисципліни.

2.1.5 **Перелік компетентностей з дисципліни** визначає компететності, формуванню або розвитку яких спрямоване вивчення навчальної дисципліни відповідно до ОНП. Беруться за основу загальні (ЗК) та фахові компетентності (ФК), які повинні набути аспіранти з підготовки за ОНП, адаптувати їх до результатів навчання з навчальної дисципліни.

З цих компетентностей (ЗК чи ФК) розподілити (визначити), що повинні аспіранти:

1 – знати (концептуальні та методологічні знання в галузі) або професійної діяльності);

2 – вміти (спеціалізовані уміння / навички необхідні для розв’язання

значущих проблем у сфері професійної діяльності, науки та інновацій, започаткування та планування, реалізація процесу наукового дослідження, дотримання академічної доброчесності);

3 – комунікація (вільне спілкування з питань, що стосується сфери наукових та експертних знань з колегами, широкою науковою спільнотою, суспільством у цілому) використання академічної української та іноземної мови у професійній діяльності та дослідженнях;

4 - автономність та відповідальність конкретно до дисципліни (демонстрація значної авторитетності, інноваційність, високий ступінь самостійності, здатність до безперервного саморозвитку та самовдосконалення).

2.1.6 **Результати навчання за дисципліною відповідно до дескрипторів НРК** визначають результати, яких має досягти здобувач освіти за результатами вивчення навчальної дисципліни. Результати навчання формуються з урахуванням мети та змісту навчальної дисципліни, визначених компетентностей, рівня вищої освіти та відповідних дискрипторів Національної рамки кваліфікацій. Результати навчання мають бути конкретними, вимірюваними та такими, що можуть бути перевірені під час проведення контрольних заходів. Результати навчання можуть визначатися за такими складовими: знання, уміння та навички, комунікація, автономність і відповідальність.

2.1.7 **Відповідність результатів навчання компетентностям дисципліни** відображає взаємозв’язок між визначеними для навчальної дисципліни компетентностями та результатами навчання. Відповідність результатів навчання компетентностям визначається шляхом встановлення зв’язку між кожним результатом навчання та компетентностями, формуванню та/або розвитку яких сприяє вивчення навчальної дисципліни.

Відповідність результатів навчання компетентностям оформлюється у вигляді **матриці відповідності**, що є складовою робочої програми навчальної дисципліни.

2.1.8 **Програма навчальної дисципліни** подається у вигляді таблиці, в якої вказується кількість змістових модулів; загальна кількість годин та

кредитів ЄКТС на кожний модуль; розподіл годин між лекційними, практичними та/або семінарськими заняттями та самостійною роботою. Нижче наводиться перелік модулів з описом кожної теми.

2.1.9 **Структура навчальної дисципліни** подається у вигляді таблиці та враховує усі види аудиторних навчальних робіт та самостійної роботи здобувача вищої освіти згідно навчального плану.

2.1.10 **Теми лекцій** у РПНД відображаються у вигляді таблиці з наведенням кількості годин.

2.1.11 **Теми практичних та/або семінарських занять.** Практичне заняття - це вид аудиторного навчального заняття, на якому викладач організовує детальний розгляд здобувачами вищої освіти окремих теоретичних положень навчальної дисципліни та формує уміння і навички їх практичного застосування шляхом виконання практичних завдань, вправ, кейсів. Тема кожного практичного заняття повинна мати назву та кількість годин, відведених на його проведення. Теми практичних занять у РПНД відображаються у вигляді таблиці. Семінарське заняття -це вид аудиторного навчального заняття, на якому викладач організовує обговорення здобувачами вищої освіти питань з тем попередньо визначених робочою програмою навчальної дисципліни. Семінарські заняття потрібно планувати у формі бесіди, обговорення та рецензування есе, рефератів, доповідей, дискусій, прес-конференцій, круглих столів тощо. Тема кожного семінару повинна мати назву та кількість годин, відведених на її засвоєння. Теми семінарських занять у РПНД відображаються у вигляді таблиці.

2.1.12 **Теми завдань для самостійної роботи** у РПНД відображаються у вигляді таблиці. Самостійна робота здобувача вищої освіти - це основний засіб оволодіння навчальним матеріалом під керівництвом викладача у час. вільний від обов'язкових навчальних занять. Навчальний час, відведений для цього, визначається навчальним планом і залежить від загального обсягу годин, відведених для вивчення конкретної навчальної дисципліни. Самостійна робота має охоплювати всю навчальну програму із зазначенням кількості годин, відведених на опрацювання кожної теми. Самостійна робота студента контролюється на кожному практичному занятті та під час підсумкового

модульного контролю. Розділ містить запитання для проведення модульного та підсумкового контролю.

2.1.13 **Методи навчання.** Вказуються методи навчання, які будуть використані у процесі проведення лекційних, практичних, семінарських та інших видів навчальних занять. Наприклад, лекції з використанням мультимедійних презентацій, робота в групах, розв'язування ситуаційних завдань, кейсів тощо.

2.1.14 **Методи контролю.** Вказуються методи за формами контролю (поточного та підсумкового). Контроль знань аспірантів може проводитися в усній або у письмовій формах, а також шляхом тестування.

2.1.15 **Критерії оцінювання результатів навчання аспірантів**. Система ЄКТС передбачає 100-бальну шкалу оцінювання навчальних досягнень аспіранта. Робоча програма навчальної дисципліни повинна передбачати розподіл балів між модулями, змістовими модулями та підсумковим контролем знань.

Вказується максимальна кількість балів, яку може отримати здобувач вищої освіти, із зазначенням балів за поточну успішність та модульний контроль. Конкретні види навчальної діяльності та максимальна кількість балів визначаються розробником (розробниками) РПНД з урахуванням складності тем, їх обсягу та значущості. Інформація про критерії оцінювання різних видів контролю може подаватись як в описовій формі, так і у вигляді таблиць.

2.1.16 **Методичне забезпечення.** Розділ містить перелік навчального контенту для забезпечення вивчення навчальної дисципліни у тому числі і тих, що розміщені у відкритому доступі.

2.1.17 **Рекомендована література.** Розділ містить перелік основних (базових) та допоміжних літературних джерел. До переліку основної літератури включають нормативні документи, вітчизняні і зарубіжні підручники, навчальні посібники, монографії, періодичні видання, необхідні для базового засвоєння теми. У перелік допоміжної літератури включають довідкові, періодичні видання, монографії, необхідні для поглибленого вивчення теми.

2.1.18 **Інформаційні ресурси.** У розділі наводять електронні адреси сайтів та інтернет-джерела, які можуть бути корисними при вивченні

навчальної дисципліни.

3. Прикінцеві положення

3.1. Експертні групи ОНП забезпечують постійний моніторинг якості освіти з метою удосконалення робочих програм навчальних дисциплін.

3.2. Це Положення затверджується рішенням вченої ради Інституту та вводиться в дію наказом директора.

3.3. Зміни та доповнення до Положення вносяться рішенням вченої ради Інституту та вводяться в дію наказом директора.

ДОДАТОК 1

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ПРАВОВИХ НАУК УКРАЇНИ
НАУКОВО-ДОСЛІДНИЙ ІНСТИТУТ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ

Відділ_____
/назва /

ЗАТВЕРДЖЕНО
рішенням вченої ради
Науково-дослідного інституту
інтелектуальної власності НАПрН України
від _____, протокол №__

Голова вченої ради

_____ Прізвище, ініціали

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

_____
/назва навчальної дисципліни/

рівень вищої освіти_____

галузь знань _____
(шифр і назва)

спеціальність_____
(шифр і назва)

вид дисципліни_____
(обов'язкова / за вибором)

розробник:_____

_____
(посада, науковий ступінь, вчене звання)

Київ – 20___

ВСТУП

Анотація навчальної дисципліни

……..…….

1. Опис навчальної дисципліни

Галузь знань, напрям підготовки, спеціальність, рівень вищої освіти		
Галузь знань	08 «Право»	
Спеціальність	081 «Право»	
Рівень вищої освіти	третій (освітньо- науковий) рівень	
Характеристика навчальної дисципліни		
Вид	обов'язкова / за вибором	
Загальна кількість годин		
Кількість кредитів EKTS		
Кількість модулів		
Кількість змістових частин		
Загальна кількість годин		
Форма контролю		
Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форми навчання		
	денна форма навчання	заочна форма навчання
Рік підготовки		
Семестр		
Лекційні заняття		
Практичні, семінарські заняття		
Самостійна робота		
Кількість тижневих аудиторних годин для денної форми навчання		-

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

2.1. Мета вивчення навчальної дисципліни

…….

2.2. Завдання навчальної дисципліни

У результаті вивчення навчальної дисципліни аспірант повинен:

знати:

…….

вміти:

……

2.3. Перелік компетентностей з дисципліни:

№ з/п	**Програмна компетентність**	**Відповідність дисципліни компетентності**
	Інтегральна компетентність	
	Здатність продукувати нові ідеї, розв'язувати комплексні проблеми професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності у сфері права, застосовувати методологію наукової та педагогічної діяльності, проводити власне наукове	+

	дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення	
	ЗК – загальні компетентності	
ЗК01	*Здатність генерувати нові ідеї (креативність)*	+
ЗК02	*Здатність розробляти наукові проєкти та управляти ними*	+
ЗК03	*Здатність розв'язувати комплексні проблеми на основі системного наукового світогляду, професійної етики та загального культурного кругозору*	+
ЗК04	*Здатність усно і письмово презентувати результати власного наукового дослідження українською та іноземною мовами, глибоко розуміти іншомовні наукові та професійні тексти за напрямом досліджень.*	+
	СК – спеціальні (фахові) компетентності	
СК01	*Здатність планувати та виконувати оригінальні дослідження, досягати наукових результатів, які створюють нові знання у галузі права та дотичних до неї міждисциплінарних напрямах і можуть бути опубліковані у провідних наукових виданнях з права та суміжних галузей*	+
СК02	*Здатність застосовувати методи правового і міждисциплінарного дослідження, виявляти їх евристичні можливості та межі, використовувати релевантний дослідницький інструментарій*	+
СК03	*Здатність здійснювати науково-педагогічну діяльність у вищій освіті та проєктах правничої освіти у системі освіти дорослих*	+
СК04	*Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми дослідницького характеру у сфері права та забезпечувати якість виконуваних досліджень; дотримання права інтелектуальної власності та стандартів академічної доброчесності*	+
СК05	*Здатність моделювати оптимальні варіанти вирішення складних правових проблем, прогнозувати можливі наслідки їх реалізації*	
СК06	*Здатність здійснювати експертну діяльність у сфері права*	+
СК07	*Здатність виявляти нові інституційні етичні виклики та етичні виклики в житті суспільства і пропонувати для них правові механізми розв'язання*	+

2.4. Результати навчання за дисципліною відповідно до дескрипторів НРК:

Результат навчання (Знання (Зн1); Уміння/навички (Ум1, Ум2, Ум3); Комунікація (К1, К2); Відповідальність та автономія (АВ1, АВ2))		**Форми (та/або методи і технології) викладання і навчання**	**Методи оцінювання та пороговий критерій оцінювання (за необхідності)**	**Відсоток у підсумковій оцінці з дисципліни**
Код	**Результат навчання**			
Ум2	*Вміти: ….*	*Лекція, семінарське заняття, самостійна робота*	*Як приклад: Експрес опитування, тестування, доповіді, наукова*	*30%*

			робота, розв'язання задач	
Ум3	*Вміти: ….*	*Лекція, семінарське заняття, самостійна робота*		*20%*
К1	*Формулювати та висловлювати…..*	*Семінарське заняття, самостійна робота*		*20%*
К2	*Використовувати …..*	*Семінарське заняття, самостійна робота*		*10%*
АВ2	*Визначати та досліджувати здійснювати пошук аналізувати …..*	*Лекція, семінарське заняття, самостійна робота*		*20%*

2.5. Відповідність результатів навчання компетентностям дисципліни

Результати навчання	Компетентності										
	Загальні компетентності				Спеціальні компетентності						
	ЗК01 (Зн1; Ум1; К1, АВ1, АВ2)	**ЗК02** (Зн1; К1, К2)	**ЗК03** (Ум1; АВ1)	**ЗК04** (Ум2; К1, К2; АВ1)	**СК01** (Зн1; Ум1; К1, АВ1, АВ2)	**СК02** (Ум2, Ум3; К2)	**СК03** (Зн1; К1, К2; АВ2)	**СК04** (Ум2, Ум3; АВ1)	**СК05** (Зн1; Ум1; АВ1)	**СК06** (Зн1; Ум1; К2, АВ1)	**СК07** (Зн1; Ум1; АВ1)
РН01 *Мати передові концептуальні та методологічні знання у сфері права і на межі предметних галузей, а також дослідницькі навички, достатні для проведення наукових і прикладних досліджень, отримання нових знань та здійснення інновацій*			+	+	+		+	+			+
РН02 *Вільно презентувати та обговорювати з фахівцями і нефахівцями результати досліджень, наукові та прикладні проблеми права державною та іноземною мовами, оприлюднювати результати досліджень у наукових публікаціях у провідних наукових виданнях*		+			+	+					+
РН03 *Застосовувати у фаховій діяльності знання та розуміння системи права, історії світової та української правової думки, сучасної правової доктрини, а також основних напрямів та провідних тенденцій у розвитку права*	+				+	+	+			+	+
РН04 *Формулювати і перевіряти гіпотези; використовувати для обґрунтування висновків належні аргументи, зокрема, результати теоретичного аналізу, прикладних досліджень, наявні наукові джерела; аналізувати досліджувану проблему з урахуванням широкого правового та загальносоціального контекстів.*	+		+		+	+				+	+

РН05 *Планувати і виконувати теоретичні та прикладні дослідження з права та дотичних міждисциплінарних напрямів з використанням сучасного наукового інструментарію, критично аналізувати результати власних досліджень і результати інших дослідників у контексті усього комплексу передових концептуальних і методологічних знань щодо досліджуваної проблеми з дотриманням стандартів академічної та професійної етики.*			+		+	+					+
РН06 *Розуміти загальні принципи та методи юридичної науки, а також методологію наукових досліджень, застосувати їх у власних дослідженнях у сфері права та у викладацькій практиці.*	+		+			+	+	+			
РН07 *Застосовувати сучасні інструменти і технології пошуку, оброблення, аналізу й збереження даних та інформації, статистичні методи аналізу даних великого обсягу та складної структури, спеціалізовані програмне забезпечення, бази даних та інформаційні системи у науковій, викладацькій, правотворчій та правозастосовній діяльності*					+			+		+	
РН08 *Розробляти, реалізовувати та здійснювати управління науковими та інноваційними проєктами, які дають можливість створювати законопроєктну та правозастосовну практику і розв'язувати значущі наукові та прикладні правові проблеми з урахуванням етичних, соціально-управлінських, соціально-економічних, екологічних та духовно-культурних аспектів, забезпечувати реєстрацію прав*	+	+		+	+	+	+			+	+

інтелектуальної власності щодо наукових результатів											
РН09 *Організовувати і здійснювати освітній процес у сфері права на різних рівнях вищої освіти, його наукове, навчально-методичне та нормативне забезпечення, застосувати ефективні методики викладання навчальних дисциплін*				+			+				
РН10 *Готувати правові висновки, пропозиції та рекомендації за результатами правового дослідження*	+	+			+	+		+		+	+
РН11 *Здійснювати доктринальне тлумачення норм національного, міжнародного та права Європейського Союзу, здійснювати порівняльний аналіз правових явищ та процесів у різних правових системах*			+	+	+	+		+		+	

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1.

Тема 1. ……
Тема 2. ……
Тема 3. ……
Тема 4. ……

Змістовий модуль 2.

Тема 5. ……
Тема 6. ……

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин							
	денна форма				заочна форма			
	усього	у тому числі			усього	у тому числі		
		л	п	с.р.		л	п	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Модуль 1								
Змістовий модуль 1. Назва								
Тема 1. Назва								
Тема 2. Назва								
Разом за змістовим модулем 1								
Змістовий модуль 2. Назва								
Тема 1. Назва								
Тема 2. Назва								
Разом за змістовим модулем 2								
Усього годин								
Модуль 2								
Усього годин								

5. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
1			
2			
…..			
	Усього		

6. Самостійна робота

№ з/п	Найменування робіт	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
1			
2			
…..			

	Усього		

7. Методи навчання

……..

8. Методи контролю

……..

9. Критерії оцінювання результатів навчання аспірантів

Дається розподіл балів, які аспіранти можуть отримати за результатами кожного виду поточного та підсумкового контролів.

Оцінювання навчальних досягнень здійснюють за 100 – бальною шкалою.

Приклад для заліку

Поточний контроль та самостійна робота									Сума
Змістовий модуль 1					Змістовий модуль 2				
Т1	Т2	Т3	Т4	Т5	Т6	Т7	Т8	Т9	100

Т1, Т2…Т9- теми змістових модулів.

Приклад для екзамену

Поточний контроль та самостійна робота												Підсумковий контроль (екзамен)	Сума
Змістовий модуль 1			Змістовий модуль 2				Змістовий модуль 3					40	100
Т1	Т2	Т3	Т4	Т5	Т6	Т7	Т8	Т9	Т10	Т11	Т12		

Т1, Т2…Т12- теми змістових модулів.

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за національною шкалою	
	для екзамену	для заліку
90 – 100	відмінно	зараховано
82 – 89	добре	
74 – 81		
64 – 73	задовільно	
60 – 63		
35 – 39	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0 – 34	незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов’язковим повторним вивченням дисципліни

10. Рекомендована література

……..

Основна

……...

Допоміжна

……..

11. Інформаційні ресурси

……